

LEIDENDE PRINCIPES

IMPACT VERBINDEN SAMEN STERK SCHAKELEN

WIJ MAKEN IMPACT

We gaan voor het realiseren van duurzame oplossingen, daar hebben we elkaar voor nodig. In de afspraken onderling en met de inwoners doen we wat we zeggen en denken we in oplossingen. Dat vraagt innovatief en creatief vermogen, buiten gebaande paden durven gaan en doorpakken wanneer de situatie daarom vraagt.

Hoofddoel: Samen realiseren we duurzame oplossingen

Subdoelen

- We onderzoeken het echte probleem en houden het zo eenvoudig mogelijk
- We maken het verschil en nemen de ruimte om beslissingen te nemen wanneer de situatie daarom vraagt. Dat betekent dat we waar nodig de bureaucratie loslaten.
- We gaan samen op zoek en werken naar duurzame oplossingen
- We gaan uit van een optimaal samenspel tussen beleid en uitvoering
- We handelen vanuit de vraag: 'waar moet het voor jou over gaan?'
Je wordt gezien en gehoord als partner, als inwoner en als collega.

WIJ VERBINDEN EN VERTROUWEN

Wij geloven dat de meeste mensen deugen. Ieder mens doet ertoe en gezamenlijk zijn wij het krachtig kapitaal van Breda. Met de meeste inwoners gaat het goed, maar soms hebben mensen (even) meer ondersteuning nodig, ook dat hoort bij het leven. Verbinden is de basis!

Hoofddoel: We doen moeite voor elkaar

Subdoelen

- Wij geloven in mensen, we geven vertrouwen vanuit besef dat we dan ook vertrouwen krijgen
- Wij handelen vanuit gelijkwaardigheid en geven de ruimte
- We zijn actief in verbinding, we zien en luisteren zonder oordeel, zijn nieuwsgierig en oprecht geïnteresseerd in de mens zijn/haar vraag
- Het vraagstuk van de mens en zijn/haar context staat centraal, we houden het zo eenvoudig mogelijk. een oplossing bedenken we samen. Wat ieder zelf kan is leidend en we laten pas los als het kan

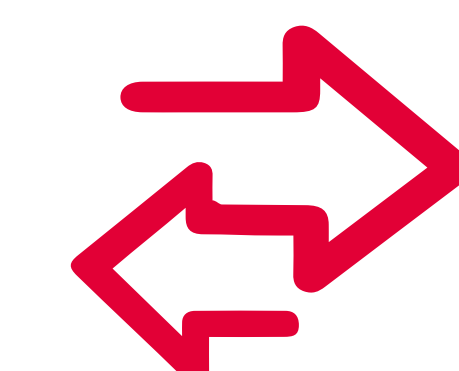
WIJ ZIJN SAMEN STERK

Zowel binnen de gemeente als met onze maatschappelijke partners en inwoners zetten wij in op gelijkwaardige samenwerking. Partnerschap is onze basis, en daar doen we moeite voor. Samen dragen wij bij aan onze sociale ambities voor de stad: Breda brengt het samen!

Hoofddoel: We werken bewust samen met de stad: wij zijn ervan!

Subdoelen

- We leggen de focus op de inwoner zijn/haar (gezins-) situatie en het systeem daaromheen
- We handelen vanuit ons gezamenlijk doel, waarbij ieder zijn eigen rol en taak heeft. We bekijken de situatie integraal en we zorgen voor het 'samengevoel'. We regelen samenhang in voorzieningen en zorg binnen de Bredase samenleving.
- We stellen steeds de vraag: wat is er nodig, wie heb ik nodig en wat is mijn toegevoegde waarde? Doe ik wat hoort of wat helpt?
- We selecteren onze maatschappelijke partners zorgvuldig en leggen vast hoe we samen met hen bijdragen aan onze ambities

WIJ SCHAKELEN VAN KLEIN NAAR GROOT... EN TERUG

Wij maken impact en dat start met elke kleine stap. In ons handelen focussen we op deze stappen op weg naar een impactvol resultaat en houden we onze ogen en oren open voor kennis en patronen. Deze ervaringen delen we actief en zetten we pro-actief om naar beleid, preventie en waar nodig anders handelen. We meten tevredenheid en benutten daarvoor eigentijdse vormen van meten. Kortom, we zoomen in wat er nú nodig is en zoomen uit om te zien wat er (over) morgen nodig is.

Hoofddoel: Wij zoomen continu in en uit om de dagelijkse praktijk en het beleid van (over)morgen nog beter op elkaar te laten aansluiten

Subdoelen

- We starten met de eerste eenvoudige stap met focus op de inwoner. Elke stap heeft waarde voor de inwoner. Denken én doen gaan daarbij hand in hand: met (kleine) stappen impact maken
- We verzamelen data en meten onze impact op de stad
- We realiseren we dat we, op basis van onze ambities, ook gegevens moeten vastleggen. Deze data en onze ervaringen gebruiken we om de agenda voor (over)morgen te bepalen, zowel intern als extern. Preventie is een belangrijke uiting daarvan
- We delen verhalen uit de praktijk om patronen te zien, ze te verdiepen en ernaar te handelen
- Onze ervaringen hebben effect op interne rollen (denk aan HR, inkoop en politiek), zo maken we de cirkel rond en houden elkaar scherp

Mooie voorbeelden

- wijkmonitor in de stad
- Klanttevredenheidsmetingen
- .... (datasets van maatschappelijke partners?)

HOE WERKT HET? REFLECTEREN KUN JE LEREN!

Deze kaartenset met vragen is ontwikkeld om de leidende principes in het sociaal werkveld van de gemeente Breda in hart, hoofd en handen te krijgen en te reflecteren op je werk en je werkwijze. In de dagelijkse praktijk zal je regelmatig aan jezelf of aan je gesprekspartner vragen willen stellen voor het realiseren van oplossingen.

Je kan deze vragen gebruiken om zelf erbij te pakken als je vastloopt in een casus of wat verdieping wil in een dagelijks moment. Maar je kan ze ook gebruiken om met meer diepgang in gesprek te zijn met een collega, inwoner of samenwerkingspartner. Tot slot zijn de vragen ook uitermate geschikt om te gebruiken in een groepssetting.

SNEL AAN DE SLAG!

- 1 Wijs een spelleider aan
- 2 De spelleider vraagt of iemand zijn/haar vraagstuk wil toelichten: de casus-eigenaar
- 3 Een persoon vertelt kernachtig zijn of haar vraagstuk, neem hier maximaal 4 minuten voor
- 4 Iedereen krijgt 6 kaarten
- 5 Om de beurt stelt iedere speler een van de vragen aan de casus-eigenaar (ik word dan jij)
- 6 De casus-eigenaar geeft antwoord

DUIM
luister met respect om te begrijpen

WIJSVINGER
stel je (primaire) oordeel uit

MIDDELVINGER
vraag, vraag, vraag

RINGVINGER
verwelkom ieder nieuw gezichtspunt, waardeer de ander

PINK
spreek met passie, maar kort en vanuit je persoonlijk gezichtspunt

DEIEPERE NIVEAU'S VAN LUISTEREN VOLGENS OTTO SCHARMER: 1/2

Empathisch luisteren: In deze luisterstijl bekijk je de wereld door de ogen van de ander. Het vereist een bereidheid om ons hart te openen en te voelen wat er in de ander omgaat. Hier luister je naar de emoties en behoeften die er aanwezig zijn bij de ander. Het gaat niet enkel over de feiten, maar je bent ook nieuwsgierig waarom deze persoon dit zegt, en wat de diepere drijfveer is.

DEIEPERE NIVEAU'S VAN LUISTEREN VOLGENS OTTO SCHARMER: 2/2

Generatief luisteren: Op dit diepste niveau van luisteren gaan we voorbij de feiten en de onderliggende emoties. Vanuit een ontbevangenheid luisteren we, en maken we ruimte waar iets nieuws kan ontstaan. Pauzes en stilte zijn kenmerkend voor dit soort gesprek. Hier luister je ontspannen en aandachtig: aandacht voor de ander maar ook aandacht voor onze eigen sensaties, gedachten, beelden en verbanden. Het enige wat je hier moet doen is om, vanuit die nieuwsgierige en ontspannen houding, ten volle aanwezig zijn. Dit vraagt een bereidheid om open te staan voor mogelijkheden die het beste naar boven brengen.

IMPACT

We gaan voor het realiseren van duurzame oplossingen, daar hebben we elkaar voor nodig. In de afspraken onderling en met de inwoners doen we wat we zeggen en denken we in oplossingen. Dat vraagt innovatief en creatief vermogen, buiten gebaande paden durven gaan en doorpakken wanneer de situatie daarom vraagt.

VERBINDEN

Wij geloven dat de meeste mensen deugen. Ieder mens doet er toe en gezamenlijk zijn wij het krachtig kapitaal van Breda. Met de meeste inwoners gaat het goed, maar soms hebben mensen (even) meer ondersteuning nodig, ook dat hoort bij het leven. Verbinden is de basis!

SAMEN STERK

Zowel binnen de gemeente als met onze maatschappelijke partners en inwoners zetten wij in op gelijkwaardige samenwerking. Partnerschap is onze basis, en daar doen we moeite voor. Samen dragen wij bij aan onze sociale ambities voor de stad. Breda brengt het samen!

SCHAKELEN

Wij maken impact en dat start met elke kleine stap. In ons handelen focussen we op deze stappen op weg naar een impactvol resultaat en houden we onze ogen en oren open voor kennis en patronen. Deze ervaringen delen we actief en zetten we pro-actief om naar beleid, preventie en waar nodig anders handelen. We meten tevredenheid en benutten daarvoor eigentijdse vormen van meten. Kortom, we zoomen in wat er nu nodig is en zoomen uit om te zien wat er (over) morgen nodig is.

Wat is er echt aan de hand als ik alle bijzaken schrap?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Is deze stap/interventie er een die hoort of die helpt?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Ga eens in de schoenen van de ander staan. Hoe zou jij behandeld willen worden?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Wat kun jij doen voor de ander? Maar wat moet iemand ook echt zelf doen?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Wat is het gemeenschappelijke doel waar we aan werken?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Wie zijn de belangrijkste spelers bij het vraagstuk? In hoeverre heb je die betrokken?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Welke impact wil ik maken? Wat wil ik bereiken?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Wie zijn er betrokken bij het vraagstuk?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Sluit de oplossing aan bij de zingeving van de inwoner? Waar droomt hij of zij van?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Draagt de oplossing bij aan de doelstellingen van de gemeente Breda?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Leren we niet het meest van onze fouten? Welke fout heb jij in de afgelopen maand gemaakt?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Waarom denkt de ander zoals hij denkt? Waarom handelt de ander zoals hij handelt?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

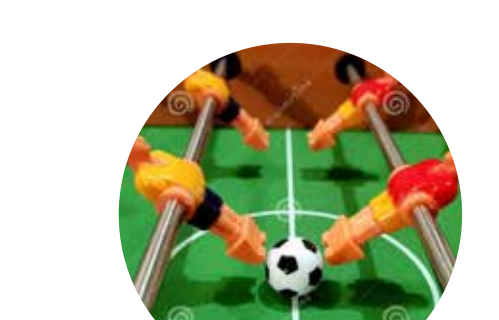
Wat is de rol van iedere speler? En hoe kijkt iedere rol naar het vraagstuk? Pakt ieder zijn/haar rol en wordt er waarde toegevoegd?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Wie heb ik nodig om dit tot een succes te maken?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Doe ik wat hoort of helpt?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Welke informatie is van belang bij het vraagstuk?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Waar hebben we hiermee al mooie voorbeelden van?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Wat heb ik nodig om te doen wat nodig is?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Hoe benader ik de ander als het mijn broer of zus zou zijn? Wat zou ik dan doen?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Wat zie ik als ik 1 minuut van buitenaf naar deze situatie kijk?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Wie support dit het meest? En wie houdt dit het meeste tegen?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Wat brengt de ander mij dat ik nog niet heb?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Welke informatie leg ik vast? En wie houdt dit bij?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Kan ik of kunnen we patronen herkennen uit deze informatie?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Wat houdt me tegen? En wat geeft me vleugels?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Wie of wat belemmert om te doen wat nodig is?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Hoe kun je overzicht en inzicht bieden zodat de eerste stap(pen) gezet kan worden?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Droom eens (samen) over de situatie over 3 jaar als alles goed gaat? Wat is daar nu voor nodig?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

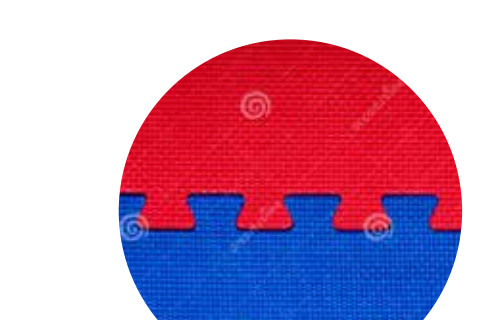
Hoe maak ik de fans van dit idee/deze manier van werken groter?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

LOVE

Hoe kan ik professioneel verliefd worden op deze collega/netwerkpartner/inwoner? Wat is daarvoor nodig?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Hoe koppel ik beleid aan uitvoering en andersom?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN

Hoe sturen we bij?

LEIDENDE PRINCIPES **IMPACT**
VERBINDEN
SAMEN STERK
SCHAKELEN